

Desk-studie Projekt: Merkantil dannelse i et STEM-perspektiv

Indledning

Dette desk-studie er et forarbejde til projekt: *Merkantil dannelse i et STEM-perspektiv*. Desk-studiet indgår som den første af i alt otte hovedaktiviteter i projektet og er udarbejdet ultimo januar 2020.

Formål

Desk-studiets formål er at bidrage til projektets vidensfundament. Hensigten er at projektets udviklere, deltagere og andre interesserede kan orientere sig om, hvad der findes af eksisterende viden og data, der kan have relevant værdi for projektets aktiviteter.

Afgrænsning

Udgangspunktet for studiet fremgår af den godkendte projektansøgning af 24. juni 2019. Her er følgende defineret:

Desk-study af eksisterende erfaringer med fastholdelse af elever på GF2 på det studiekompetencegivende år samt erfaringer med at øge overgangsfrekvensen mellem det studiekompetencegivende år og hovedforløbet.

Frafald og gennemførelse på erhvervsuddannelsernes grundforløb samt overgangsfrekvenserne til hovedforløbene har og er imidlertid genstand for mange forskellige forsøg og initiativer, og det vil føre for vidt at lave et desk-study, der dækker denne brede vifte.

Det gælder især de mange konstruktive forsøg og initiativer rettet mod unge/elever med øget risiko for frafald. I projekt *Merkantil dannelse i et STEM-perspektiv* har man netop valgt at afgrænse projektet. Forsøg og initiativer af denne type vil derfor ikke indgå i desk-studiet.

I stedet tager desk-studiet afsæt i at skabe overblik over, hvad der foreligger af indsigter, erfaringer og viden omkring de centrale antagelser, som projektet hviler på – herunder, at:

- øgede STEM-kompetencer øger elevernes handlemuligheder for at udvikle sig til kompetente merkantile fagprofessionelle og i forhold til bæredygtighed
- fleksible undervisningsmaterialer styrker elevernes digitale kompetencer
- praksisnær/virksomhedsrettet undervisning øger elevernes læringsudbytte
- styrket netværk mellem elever, skoler og virksomheder styrker elevers uddannelse
- indsats rettet mod elever med talentpotentiale betyder, at denne gruppe elever oplever, at de bliver mere fagligt udfordret.

De centrale antagelser er både konkrete i den forstand, at der er en antagelse om direkte sammenhæng mellem fx at øgede STEM-kompetencer fører til øgede handlemuligheder i forhold til bæredygtighed, men også overordnede i den betydning, at de alle forventes at bidrage til øget fastholdelse på grundforløb 2 og EUX-året, øget overgangsfrekvens til et merkantilt hovedforløb og matche fremtidens krav til den merkantile medarbejder.

Metode

Desk-studiet er gennemført i perioden 23. – 29. januar 2020. Der er alene søgt på danske kilder via google. Søgningen har særligt fokus på relevante rapporter m.v. og relevante projekter. De relevante rapporter er primært kilder, der er kendetegnet ved at være førstehåndskilder, der lever op til almindelige metodemæssige standarder og relevante projekter, der arbejder med emner og aktiviteter af relevans for dette projekt.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at dette desk study kan betragtes som en version 1.0. Andre kan bidrage til dokumentet, således at det bliver dynamisk i sin karakter.

Relevante projekter

Titel	Periode	Resumé
Digitalisering i faget	2019 – 2021	Formålet med projektet er at bidrage til at styrke det faglige niveau og erhvervsuddannelsernes prestige gennem et fokus på digitalisering. Lærerne får opdateret deres digitale viden og udvikler undervisningsforløb med afsæt i erfaret praksis
EUD Merkantil går digitalt	2019 - 2021	Formålet med projektet "EUD Merkantil går digitalt" er at udvikle endnu bedre erhvervsrettede didaktiske undervisningsmiljøer, hvor eleverne kan identificere sig med artefakter for deres valgte uddannelsesretning, og skolerne kan udnytte hinandens ressourcer gennem fælles forløb og digitale materialer. Projektet udvikler digitale forløb/materialer og implementerer et digitalt lærerværktøj til kommunikation, deling af materialer og planlægning af tværgeografiske aktiviteter
EUX – en del af svaret	2016 - 2019	Projektet løfter erhvervsuddannelserne (EUD) gennem 460 ekstra EUX praktikpladser i projektets løbetid. Aktualiteten understreges af gabet mellem det nuværende optag på ca. 19 % og målet på 25 % i 2020. EUX (red. en kombination af en erhvervsuddannelse og en gymnasial uddannelse) er en del af svaret, fordi det opfylder de unge og forældrenes krav - at alle døre forbliver åbne til videre uddannelse. Men uddannelsen mangler en synlig profil, og praktik i en virksomhed er afgørende for, at EUX er et attraktivt alternativ til gymnasiet. Projektet samler alle relevante aktører i en indsats, hvor EUX'ernes særlige kompetencer afdækkes, der udvikles værktøj til at spotte virksomheder, for hvem EUX elever er attraktive, samt modeller til at skabe et fælles sigte for elev og virksomhed. Virksomhederne opsøges og hvis de siger ja, matches de med EUX elever med de efterspurgte kompetencer.

<p>Projekt STEM – Vejen til erhvervskomptence og beskæftigelse</p>	<p>2018 - 2021</p>	<p>Projekt STEM – Vejen til erhvervskompetence og beskæftigelse er et samarbejdsprojekt mellem førende erhvervsskoler, erhvervsakademier og professionshøjskoler i alle landets fem regioner.</p> <p>Det overordnede mål med projektet er dobbelt. For det første er det målet at øge antallet af elever fra grundskolen, som vælger at tage en STEM-erhvervsuddannelse. Og for det andet er det målet at understøtte dels ufaglærte i at blive faglærte og dels faglærte i at tage en kort/videregående STEM-uddannelse. Det er en central pointe i projektet, at disse to indsatsområder tænkes sammen og gensidigt forstærker hinanden, fx ved at styrke virksomhedssidens generelle forståelse for uddannelse som en strategisk udviklingsressource til at sikre virksomhedens udvikling og vækst i Industri 4.0.</p>
--	--------------------	---

Relevante rapporter

Forfatter	Titel	Udgivet af	Udgivelsesår	Resumé
Danmarks Evalueringsinstitut EVA	Merkantile EUX-elevers overgang til hovedforløb	EVA	2019	Fokus på de merkantile eux-elevers refleksioner i forbindelse med overgangen til hovedforløbet. Undersøgelsen belyser både elevernes motivation for at vælge den merkantile eux-uddannelse, deres tilfredshed med uddannelsen, samt deres planer efter det studiekompetencegivende forløb.
Danmarks Evalueringsinstitut EVA	Praktikvirksomheders adfærd i forbindelse med merkantile elevers overgang til hovedforløb	EVA	2019	Fokus på praktikvirksomhedernes adfærd i forbindelse med elevers overgang fra det studiekompetencegivende forløb til hovedforløbet på de merkantile eux-forløb. Undersøgelsen belyser blandt andet, hvilke elever praktikvirksomhederne ansætter og ønsker at ansætte fremadrettet, deres vurdering af elevernes kompetencer og deres kendskab til de merkantile eux-forløb og begrundelser for at ansætte eller ikke ansætte elever.
Danmarks Evalueringsinstitut EVA	Rammeforsøg på erhvervsuddannelserne - Midtvejsnotat	EVA	2019	Undervisningsministeriet igangsatte i september 2017 en forsøgsproces på erhvervsuddannelserne, der inviterede erhvervsskolerne til at ansøge om at deltage i forsøg, som skal afprøve nye måder at tilrettelægge erhvervsuddannelserne på. Forsøgene skal afprøve tiltag, der understøtter en større fleksibilitet i forhold til praktik, uddannelsesmiljø og uddannelsernes struktur.

				Formålet med forsøgene er at undersøge, om der er grundlag for at ændre i de eksisterende regler på erhvervsuddannelsesområdet. Rammeforsøgene gennemføres derfor med henblik på, at erhvervsuddannelserne fremover, i endnu højere grad end det er tilfældet nu, bidrager til ét eller flere af de fire overordnede kvalitetsmål for erhvervsuddannelsesreformen.
Epinion	Praksisnær undervisning – Evaluering af projekt under uddannelsespulje i Region Syddanmark. Download rapporten på denne side	Epinion	2019	Målet for "Praksisnær Undervisning" var at implementere og videreudvikle praksisnære undervisningsforløb for elever på HHX med henblik på at højne det faglige niveau blandt eleverne, mindske frafaldet, øge motivationen, og få flere til at tage en videregående uddannelse. Handelsgymnasiet tiltrækker traditionelt forholdsvis mange drenge, og projektet har derfor haft særligt fokus på at motivere drengene til at læse videre gennem den praksisnære undervisning, tæt virksomhedskontakt samt studieture.
Juul, Tilde Mette PHD afhandling	Det 'sikre valg' valg i en uvis fremtid – En sociologisk analyse af unges motiver for valg af ungdomsuddannelse	Aalborg Universitet	2018	Hvordan vælger unge uddannelse og hvordan det udfordrer uddannelsespolitiske forståelser af unges uddannelsesvalg. Samfundsmæssige forandringer der virker ind på unges uddannelsesvalg.

Olsen, Flemming, Ungdomsbyen	(Ud)dannet til bæredygtighed – en ny fortælling om erhvervsuddannelser	Den danske UNESCO-national-kommission	2019	Målet for ”Praksisnær Undervisning” var at implementere og videreudvikle praksisnære undervisningsforløb for elever på HHX med henblik på at højne det faglige niveau blandt eleverne, mindske frafaldet, øge motivationen, og få flere til at tage en videregående uddannelse. Handelsgymnasiet tiltrækker traditionelt forholdsvis mange drenge, og projektet har derfor haft særligt fokus på at motivere drengene til at læse videre gennem den praksisnære undervisning, tæt virksomhedskontakt samt studieture.
Rambøll Management Consulting, Nationalt Center for Erhvervspædagogik, Professions-højskolen, METROPOL	EVALUERING AF EUX – ENDELIG RAPPORT	Undervisnings-Ministeriet	2017	Nationalt Center for Erhvervspædagogik ved Professionshøjskolen Metropol og Rambøll Management Consulting har i efteråret 2016 gennemført en evaluering af eux. Evalueringen er gennemført på opdrag af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Formålet med evalueringen af eux er at beskrive, hvordan eux virker, og at vurdere, om eux på sigt kan bidrage til at realisere de intenderede resultater, herunder om: 1. Eux bidrager til, at en anden type unge vælger en erhvervsuddannelse 2. Eleverne når de faglige mål for eux

				<p>3. Eleverne får en relevant faglig profil</p> <p>4. Eux bidrager til, at flere unge fastholdes på erhvervsuddannelserne.</p>
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Undervisningsministeriet	Fortsat få EUX-elever på de merkantile uddannelser begynder på hovedforløbet .	Undervisnings-Ministeriet	2019	Fokus på de merkantile eux-elevs refleksioner i forbindelse med overgangen til hovedforløbet. Undersøgelsen belyser både elevernes motivation for at vælge den merkantile eux-uddannelse, deres tilfredshed med uddannelsen, samt deres planer efter det studiekompetencegivende forløb.

VIVE – Det nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd	STEM-grundfag på erhvervsuddannelserne Analyse af undervisningspraksisser og undervisernes kvalifikationer og kompetenceudviklingsbehov	VIVE	2019	VIVE har undersøgt, hvilke behov for kompetenceudvikling der findes blandt underviserne i de såkaldte STEM-grundfag på landets erhvervsskoler. STEM er en samlebetegnelse for uddannelser inden for Science, Technology, Engineering og Mathematics. STEM-grundfagene på erhvervsskolerne omfatter naturfag, kemi, fysik, biologi, matematik, teknologi og it.
---	--	------	------	--

			<p>Undersøgelsen er foretaget for Undervisningsministeriet og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Den tager udgangspunkt i den Nationale Naturvidenskabsstrategi, der er udarbejdet med henblik på at styrke interessen for naturvidenskab på langs og på tværs i uddannelsessystemet.</p> <p>Formålet med undersøgelsen er at danne grundlag for en dialog mellem Undervisningsministeriet, erhvervsskoler og professionshøjskoler om at udvikle og udbyde eventuelle tilbud om kompetenceudvikling til undervisere i STEM-grundfag på erhvervsuddannelserne.</p> <p>Undersøgelsen afdækker dels formelle kvalifikationer og undervisningspraksisser blandt underviserne i STEM-grundfagene på erhvervsuddannelserne og dels behovet for kompetenceudvikling og viden hos underviserne.</p>
--	--	--	---